

Кафедра обліку у виробничій сфері

КУРСОВА РОБОТА
з дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)»
на тему:

Проблеми й перспективи розвитку системи обліку в Україні

Студента (-ки) 3-о курсу групи _____

напряму підготовки 6.03.05.09 «Облік і аудит»

Цар В.

Науковий керівник: к.е.н. Івасечко У. В.

(посада, вчене звання, науковий ступінь,

прізвище, ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECST _____

Члени комісії:

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Зміст

ПЛАН.....	3
Вступ.....	4
1. Програма реформування системи обліку в Україні	6
2. Перспективи розвитку організації бухгалтерського обліку. Проблеми професійної підготовки бухгалтерів.	13
3. Напрями розвитку методології бухгалтерського обліку.....	20
4. Шляхи розвитку технології бухгалтерського обліку	24
Висновок.....	27
Список використаної літератури	29

ПЛАН

Вступ

1. Програма реформування системи обліку в Україні
2. Перспективи розвитку організації бухгалтерського обліку. Проблеми професійної підготовки бухгалтерів.
3. Напрями розвитку методології бухгалтерського обліку.
4. Шляхи розвитку технології бухгалтерського обліку.

Висновок

Список використаної літератури

Вступ

Економічна реформа змінила ставлення до фінансового обліку. Важливість методологічного забезпечення у зв'язку із запровадженням ринкових механізмів в управлінні процесами відтворення, реформуванням відносин власності та інших соціально-економічних відносин в даний час збільшилось і постійно росте. Перспектива збільшення ризику внаслідок інфляції та з інших причин підтвердили велику потребу і актуальність вирішення теоретико-методологічних проблем обліку. Але це, на жаль, не враховується при використанні плану рахунків і таких складових методу обліку, як подвійний запис і рахунки, оцінка, інвентаризація, звітність, калькуляція.

Не беручи до уваги деталі наслідків застосування нових бухгалтерських рахунків і кореспонденцій, реформування бухгалтерського обліку в Україні відбувається поза науково обґрунтованими правилами. Наприклад в сільському господарстві воно робить неможливим виконання обліком свого основного завдання. І хоч окремі основоположні ідеї обліку можуть і будуть змінюватися залежно від цілей, які ставить перед собою суспільство, такі зміни мусять бути ідеологічно обґрунтовані і свідомо керовані.

Реформа в обліку повинна мати логіку, мету, джерела фінансування, час та алгоритм її проведення, доводить нам академік НАН України М.Г. Чумаченко. Вона має забезпечити створення такої національної системи, яка б задовольнила потреби менеджменту та інтересам користувачів облікової інформації.

Створення і підтримання на високому рівні національного інституту бухгалтерського обліку, який відповідатиме сформованим соціально-економічним відносинам і механізмам управління ними, прогнозує подальший розвиток методології та повніше використання вже розроблених теоретичних положень.

Вже не потрібно доводити, що ігнорування недоліків в теорії будь-якої економічної науки або недотримання її положень обертається на практиці величезними втратами. Стосується це звичайно і теорії бухгалтерського обліку, положення якої по суті і не приймаються до уваги при сучасному державному регулюванні.

1. Програма реформування системи обліку в Україні

При стрімкому розвитку ринкових відносин керівники підприємства всіх форм власності повинні розуміти суть бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами. Без такого аналізу і контролю взагалі не може бути мови про якусь конкурентну спроможність підприємства.

Програма реформування системи бухгалтерського обліку в Україні із застосуванням міжнародних стандартів затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.98 р. Завдяки розробленим завданням реформи (впровадження системи національних стандартів бухгалтерського обліку та звітності, яка забезпечує потрібною інформацією користувачів, насамперед інвесторів; та ін.) контролю з боку держави підлягають аспекти бухгалтерського обліку, які пов'язані з узагальненням інформації та складанням звітності. Форми, строки, порядок і структура звітності та інформації для внутрішніх користувачів бухгалтерського обліку регулюються суб'єктами господарювання.

Банківські установи та комерційні банки України з 01.01.98 р. повністю перейшли на використання нового Плану рахунків бухгалтерського обліку та нових форм звітності за міжнародними стандартами.

Для виконання програми реформування бухгалтерського обліку з застосуванням міжнародних стандартів, бухгалтерський облік має задовольняти певні вимоги:

- економічність та раціональність бухгалтерського обліку;
- зрозумілість і ясність обліку;
- простота, точність, чіткість і повнота звітних та поточних даних, попередження будь-яких спроб перекручування дійсності, усунення серйозних недоліків в організації бухгалтерського обліку;

- надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про витрати, доходи, прибутки і збитки від діяльності підприємства за звітний період

- Достовірність і дієвість звітних і поточних даних.

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку не визначають порядок ведення бухгалтерського обліку в якійсь певній взятій країні. Вони показують лише загальні правила подання інформації та оцінки у фінансовій звітності, їхня основна ідея містить концепції, на яких базується фінансова звітність загального призначення.

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку розробляються Комітетом із Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (КМСБО). КМСБО ставить перед собою ціль у досягненні єдності у принципах бухгалтерського обліку, які використовують підприємства для складання звітності у різних країнах світу. Комітет заснований 27.06.73 р. на підставі угоди, укладеної між професійними бухгалтерськими організаціями Великої Британії, Австралії, Канади, Ірландії, Нідерландів, США, Німеччини, Мексики, Японії та Франції. З 1983 р. Комітет міжнародних стандартів бухгалтерського обліку об'єднує всі професійні бухгалтерські спілки, які входять до складу Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБ), з них 120 членів, 6 асоційованих членів з більше ніж 80 країн світу. Діяльністю КМСБО керує Рада, яка обирається на два з половиною роки та включає представників фахових організацій бухгалтерів із країн (або груп країн) та 4 представників інших організацій, зацікавлених у фінансовій звітності.

Конституція Комітету з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку передбачає такі цілі:

- Формування положень в інтересах користувачів, стандартів бухгалтерського обліку, що їх мають дотримуватися при складанні фінансової звітності підприємства, а також сприяння їх дотриманню та прийняттю в усьому світі;

- спрямування зусиль на поліпшення та гармонізацію регулюючих положень (стандартів) бухгалтерського обліку і процедур, пов'язаних із поданням фінансових звітів. [1]

За більше ніж 20 років своєї діяльності КМСБО розробив 39 міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО), з яких до 1999 р. діяло 29; набуло чинності у 1999 р. - 8, а один введено у 2001 р. Більшість чинних МСБО вже були переглянуті раніше, що сприяє їх поширенню та покращенню якості.

Концептуальна основа, розроблена Радою Комітету з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, містить:

- Якісні характеристики інформації, які наведено у фінансовій звітності
- Мету фінансових звітів
- Ідеї збереження капіталу
- Порядок визначення елементів фінансових звітів

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, за висновками КМСБО, значною мірою сприяють як поліпшенню, так і гармонізації фінансової звітності в усьому світі.

Вони застосовуються:

- як міжнародний базовий підхід тим країнам, які розробляють свої власні вимоги
- як основа національних вимог до бухгалтерського обліку в більшості країн
- з кожним роком все більшою кількістю підприємств
- національними органами, наприклад такими як Європейська комісія, яка у 1995р оголосила, що вона покладається на стандарти КМСБО, для досягнення результатів, які відповідають потребам ринків капіталу.
- фондовим біржам та регулюючими органами, які дають можливість вітчизняним або ж іноземним компаніям відправляти фінансові звіти відповідно до МСБО

Завдяки створенню комітету міжнародних стандартів зникли відмінності опублікованих стандартів бухгалтерського обліку в більшості країн. КМСБО відбирає запропоновані проекти або ж вже прийняті стандарти бухгалтерського обліку різних країн і розробляє такі стандарти, які б підходили для ведення бухгалтерського обліку в світовому масштабі.. Одна із найважливіших цілей Комітету з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку є максимальне зведення різних стандартів бухгалтерського обліку різних країн.[1.]

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, які приймає КМСБО, не є вищими ніж місцеві положення, які приймаються у кожній країні по різному професійними бухгалтерськими спілками. Там де місцеві положення сильно відрізняються від загально прийнятих міжнародних стандартів, місцеві члени КМСБО намагаються переконати відповідні організації у доцільності зведення стандартів то міжнародних.

Більша частина положень національних стандартів провідних розвинених країн (Японії, США, Колумбії, Канади, Великої Британії, Німеччини, Колумбії) мають схожі стандарти, які відповідають затвердженням МСБО.

МСБО є стартовою точкою для багатьох країн, які розвиваються і створюють свої національні стандарти бухгалтерського обліку (Наприклад країни Азії, та ін.)

Міжнародні стандарти, які прийняті більшістю фондових бірж: Франкфуртською, Лондонською, Амстердамською, Римською, Гонконгською, Цюріхською. Бувають і такі фондові біржі (Нью-Йорська та ін.) на яких дозволяється подання фінансової звітності згідно з МСБО, але також потрібно погодити її з місцевими стандартами.

Міжнародна організація комісій з цінних паперів і Комітет міжнародних стандартів з бухгалтерського обліку підписали угоду, згідно якої має бути розроблений пакет початкових міжнародних стандартів (у 1998 р.), які будуть обов'язковими для учасників усіх фондових ринків світу.

Європейська комісія підтримала Комітет з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та оголосила про нову політику, згідно з якою компанії

країн - членів Європейської комісії, що діють у різних країнах, можуть складати консолідовану фінансову звітність відповідно до Міжнародних стандартів з бухгалтерського обліку.

Прийняття та використання МСБО дає нам:

- зниження витрат кожної країни на розробку власних стандартів ;
- поглиблення міжнародної кооперації в галузі бухгалтерського обліку;
- однозначне розуміння фінансових звітів і зростання довіри до її показників в усьому світі
- зменшення ризику для кредиторів та інвесторів.

Терміни та принципи, які використовуються в Міжнародних стандартах бухгалтерського обліку, орієнтовані насамперед на прибуткові недержавні приватні підприємства. Тому, державні підприємства та неприбуткові компанії які хочуть вести бухгалтерський облік за міжнародними стандартами, за потреби можуть змінити назви певних звітів та певних статей, а також подавати додаткову інформацію до фінансових звітів. Тому, неприбуткові організації дуже часто замість «Балансу» використовують назву «Звіт про активи, зобов'язання та залишок коштів. Для того, щоб якось гармонізувати фінансову звітність підприємств та організацій Комітет державного сектора Міжнародної федерації бухгалтерів(МФБ) ще у липні 1998 р. опублікував Проект керівництва для фінансової звітності державного сектора (Guideline Governmental Financial Reporting). В данному проекті передбачено наступні бази обліку в державному секторі:

1. Нарахування
2. Модифіковане нарахування
3. Модифікована касова база
4. Касова база

Дослідження Комітету державного сектора МФБ свідчать, що більша частина МСБО може бути використана організаціями державного сектора, які ведуть облік на основі нарахування, а велика кількість стандартів відповідають умовам обліку на основі модифікованого нарахування. Незначна частина

МСБО може бути використана організаціями, які ведуть облік на касовій основі. Тому бюджетні та інші державні установи, звітність яких базується на касовому методі, не застосовують Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.

Є два варіанти поєднання звітності та бухгалтерського обліку.

Фінансові звіти загального призначення - це звіти, що відповідають потребам тих користувачів, які не можуть вимагати звітів, складених з урахуванням їхніх конкретних інформаційних потреб[3].

До користувачів фінансових звітів відносять існуючих та потенційних інвесторів, працівників, кредиторів, клієнтів, урядові установи та громадськість.

В Україні неприбуткові організації не подають фінансових звітів, і не ведуть бухгалтерський облік, також відповідно до чинного законодавства вони звільнені від обов'язкового обліку доходів і витрат.

Підприємства - суб'єкти господарювання, які платять єдиний податок і відповідно до чинного законодавства мають дозвіл вести спрощений облік доходів і витрат, ведуть бухгалтерський облік і подають фінансову звітність у порядку, встановленому чинним законодавством України про спрощену систему обліку і звітності.

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. встановив правові засади складання фінансової звітності в Україні і набрав чинності з 01.01.2000 р. [2]

Саме цим Законом (розд. 3) визначається порядок організації і ведення бухгалтерського обліку на підприємствах нашої країни. У вказаному розділі чітко розмежована відповідальність власника (або уповноваженої ним особи) і головного бухгалтера (або особи, на яку покладено ведення бухгалтерського обліку на підприємстві). [2]

Принципи облікової політики при Міжнародних стандартах:

- *безперервності та послідовності* - припускається, що підприємство є безперервно діючим зараз і в осяжному майбутньому і його облікова політика не змінюється від одного періоду до іншого;

- *нарахування* - результати операцій та інших подій визначаються, коли вони відбуваються (а не коли отримуються гроші або їх еквіваленти) - такий тип інформації найбільш корисний для прийняття ними економічних рішень;

- *якісні характеристики* –доречність, зрозумілість, достовірність, суттєвість, правдиве подання звіту, превалювання сутності над формою, обачність, нейтральність, своєчасність, повнота, зіставність, співвідношення вигоди і витрат, збалансованість якісних характеристик та ін.

Метою нормативного регулювання бухгалтерського обліку є забезпечення доступу всіх зацікавлених користувачів до інформації та звітності, що в свою чергу показує об'єктивну картину фінансового стану підприємства та результатів діяльності суб'єкта господарювання. Регулюванню з боку держави підлягають напрями бухгалтерського обліку, які пов'язані з складанням звітності і узагальненням інформації, яка необхідна зовнішнім користувачам. Форми, порядок, терміни і структура звітності і інформації для внутрішніх користувачів регулюються суб'єктом господарювання.

Тобто, впровадження національної реформи бухгалтерського обліку відповідно до вимог ринкової економіки, яка базується на Міжнародних стандартах бухгалтерського обліку повинна здійснюватись за такими напрямками:

- *формування нормативної бази - національних положень (стандартів);;*
- *законодавче закріплення принципів ведення бухгалтерського обліку*
- *кадрове забезпечення (підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації спеціалістів бухгалтерського обліку);*
- *методичне забезпечення (інструкції, методичні вказівки, коментарі);*
- *міжнародне співробітництво (вступ і активна робота у Міжнародних спеціалізованих професійних організаціях).*

2. Перспективи розвитку організації бухгалтерського обліку.

Проблеми професійної підготовки бухгалтерів.

Методика бухгалтерського обліку в Україні історично сформувалася на основі системи бухгалтерського обліку за часів колишнього СРСР, яка в свою чергу розвивалася в умовах адміністративно-командної економіки, заснованій на державній власності. Адже за часів СРСР майже вся частина підприємств, організацій була у державній власності, і про таке як приватні підприємства ніхто й не згадував. Система бухгалтерського обліку перебуває в прямій залежності від методологічних основ діючого планування та ґрунтується на забезпеченні якісного управління діяльністю підприємств з боку держави. Облікова система, що склалася, повністю відповідала моделі функціонування планової економіки і була достатньо ефективною в тих умовах, але виявилася не пристосованою для відображення господарських фактів в нових економічних умовах, адже на даний момент сучасний стан економіки, і за часів СРСР суттєво відрізняється, і слідувати за минулими стандартами не доцільно.

Зараз відбувається активний розвиток приватних(недержавних) форм власності та різних типів бізнесу. Разом з цим має розвиватись і бухгалтерський облік, адаптуючись до сучасних реалій.

Тема розвитку бухгалтерського обліку постійно знаходиться в центрі уваги багатьох відомих науковців, серед яких варто згадати В. Швеця, Ф. Бутинця, О. Бородкіна, В. Гетьмана, С. Голова, Г. Кірейцева, М. Дем'яненка, А. Кузьмінського, В. Лінника, С. Николаєву, М. Кужельного, П. Саблука, Я. Соколова, В. Сопка, М. Чумаченка, та інших. Кожен з них має свою точку зору щодо перспективи розвитку бухгалтерського обліку.

Ф. Бутинець вважає, що за час, який минув з часів незалежності Україна практично відійшла від методів ведення обліку які були ще за часів СРСР, кадри, які розуміли значення і роль теорії та практики обліку, його сутність і функції в частині збереження майна власника, надання інформації для

управління, правильності обчислення фінансового результату діяльності” [4, с. 111].

В.Моссаковський і Т.Кононенко говорять: „На нашу думку, настав період, коли слід проаналізувати сучасний стан обліку, уточнити організаційні та методологічні аспекти функціонування існуючої облікової системи в Україні та в інших країнах, визначити досягнення та розробити шляхи поліпшення та напрями подальшого вдосконалення інформаційного забезпечення управління економікою України та його окремих ланок” [5, с. 8].

Тому більшість українських вчених говорять, що потрібно продовжувати розвивати бухгалтерський облік, наближуючись в свою чергу до європейських стандартів. Так, Ф.Бутицький вважає, що „для впевненого руху вперед пропонується підготувати та внести на розгляд Методологічної ради Міністерства фінансів України Концепцію розвитку облікової системи в умовах становлення ринкових відносин (на 2003-2013 рр.) – просту і зрозумілу кожному бізнесмену, власнику та користувачу бухгалтерської інформації” [6, с. 133].

Н.Малюга стверджує, що актуальність розробки Концепції розвитку бухгалтерського обліку в Україні зумовлена переліком певних причин:

- дана концепція повинна стати основою для вирішення важливих проблем бухгалтерського обліку. В різних видах економічної діяльності досвід суб’єктів господарювання різних видів економічної діяльності в Україні показує, що незалежно від того яку вони мають назву: методологічний підхід, філософські основи тощо, ігнорування основ є великою перепорою, уповільнює та ускладнює вирішення конкретних проблем;
- для власників і керівників підприємств концепція бухгалтерського обліку має стати серйозним підґрунтям при розробці перспективних програм їх розвитку при жорсткій конкуренції, в свою чергу для громадських організацій та державних органів – при нормативному регулюванні бухгалтерського обліку;

- потрібно враховувати наступні чинники: створення деякої «психологічної комфортності» у професійних бухгалтерів у зв'язку з розвитком системи бухгалтерського обліку в Україні, а також покращення і удосконалення бухгалтерської освіти, яка в нашій країні перебуває ще не найвищому рівні.

- недостатні темпи реформування бухгалтерського обліку і звітності протягом 1998-2008 рр. та нові тенденції розвитку бухгалтерського обліку у світі [6, с. 465].

В.Моссаковський вважає, що дана концепція повинна складатися з двох частин. У першій частині слід показати облік так, щоб він відповідав вимогам сучасної економіки, а у другій – основні етапи, які мають бути виконані, щоб отримати бажаний результат. Він пропонує в таку Концепцію ввести:

- методологічні засади, які б чітко визначали методику оцінки активів, створення резервів, розрахунку амортизації, тим самим сформулювати єдині засади формування інформації.;

- організаційні заходи, які передбачають створення інститутів по бухгалтерському обліку, єдиного центру об'єднання професійних бухгалтерів та аудиторів в Україні.;

- побудова управлінського обліку передбачатиме залишити у країні систему обліку витрат, яка вписувалась б в систему бухгалтерського обліку, розробити методичні рекомендації з планування, визначення центрів відповідальності та обліку витрат, системи контролю й стимулювання виконавців тощо;

- побудова аудиторської діяльності з метою посилення контролю з боку керівних органів відносно обґрунтованості аудиторських рішень, доручити Аудиторській палаті України регулювання величини плати за аудит, які встановлюють певні приватні аудиторські фірми при обслуговуванні клієнтів;

- спеціалісти з бухгалтерського обліку повинні підвищити свій рівень підготовки, створити спеціальну комісію при державному комітеті з бухгалтерського обліку для здійснення контрольних перевірок навчального

процесу в навчальних закладах різних рівнів акредитації, запровадження постійних перевірок відносно професійної належності викладачів бухгалтерської справи.

Передумовою подальшого розвитку бухгалтерського обліку на думку С.Голова є:

- перегляд методу й предмета бухгалтерського обліку, підвищення ролі інтелектуального капіталу як основного чинника конкурентоспроможності, перегляд теоретичних основ бухгалтерського обліку з урахуванням ускладнення управління.

- поділ вимог до фінансової звітності. Суб'єкти господарської діяльності мають застосовувати єдині принципи розкриття та оцінки інформації, але обсяг інформації визначається винятково потребами користувачів;

- сертифікація бухгалтерів, безперервна професійна освіта, що сприяє зростанню кваліфікаційного рівня бухгалтерів і престижу професії, зниження ризику для учасників фінансових інститутів і фондового ринку, схожість української системи професійної підготовки бухгалтерів з міжнародними стандартами, посиленню контролю за дотриманням норм професійної етики бухгалтерів і аудиторів, підвищенню ефективності системи корпоративного управління;

- активна позиція спільноти бухгалтерів і аудиторів, ЗМІ, наприклад професійних видань з бухгалтерського обліку;

- формування сучасного типу обліку та звітності, метою якої є створення інформаційної інфраструктури, адекватної вимогам ринкової економіки в інтересах усіх членів суспільства [8].

Треба зазначити, що немає єдиної думки щодо наповнення Концепції розвитку бухгалтерського обліку серед українських вчених, що в деякій мірі затримує її розробку. Так, на відміну від С. Голова, більшість науковців схиляється до думки про необхідність уніфікації звітної інформації. Ф.Бутинець один із висновків своєї монографії сформулював так: „...порівнянність, зіставність, аналітичність, якість і універсальність – набуття цих характеристик

інформацією, яка отримується на виході з системи бухгалтерського обліку, тобто ведення його за єдиними стандартами в межах країни” [1, с. 429-430]. Крім того, якщо провести відмінність вимог до фінансової звітності і її уніфікацію, то не виконуватимуться зовнішні функції бухгалтерського обліку, до яких Г. Кірейцев відніс науково-пізнавальну, контрольну, інформаційну, мотивуючу, прогностичну, регулюючу, функцію правового захисту суб’єктів господарювання [3]. Звітна інформація одного підприємства ще більше відрізнятиметься від даних іншого. Цей факт ставить під сумнів доцільність зведення фінансової звітності органами статистики через не зі ставність даних.

Таким чином, зміни в бухгалтерському обліку повинні прийматися опираючись на роль обліку в суспільному житті країни з урахуванням поточних і перспективних завдань. Враховуючи економічні, історичні, соціальні особливості розвитку України, правильним є запровадження державного регулювання і встановлення єдиних методологічних засад обліку. В свою чергу такі заходи мають бути на нових основах – через дотримання вимог нормативних актів всіма суб’єктами господарювання, які формують українську систему бухгалтерського законодавства. Зараз потрібна перебудова системи бухгалтерського обліку і звітності, де професійні громадські бухгалтерські організації відіграватимуть провідну роль за участю держави.

Щодо професійної підготовки бухгалтерів, то Ще декілька років тому для якісної подачі звітності та виконання облікової роботи бухгалтеру цілком вистачало уважності та акуратності, оскільки всі його дії виконувалися за давно вже прижитими шаблонами. Але з часом вимоги до бухгалтерів значно змінилися. Тепер, щоб стати фахівцем у бухгалтерській справі, бухгалтер повинен знати не тільки бухгалтерській облік і т.д., а крім того знати законодавство країни, в якій він працює і мати аналітичний склад розуму. Від навичок бухгалтера напряму залежить успішність роботи підприємства, тому зараз професія бухгалтера є надзвичайно важливою. Сьогодні, щоб отримати роботу, мало мати просто вищу освіту, і тихо працювати, потрібно бути постійно в курсі всіх подій на підприємстві, слідкувати за змінами в

законодавстві(адже зараз в нас в країні дуже багато різних поправок, які вносяться дуже часто). Сучасний бухгалтер повинен не тільки досконало знати облікову справу, а й в разі потреби виступити фінансовим аналітиком, або ж фінансовим радником.

У зв'язку з цим проблема освіти бухгалтерів потребує спеціального дослідження, потрібно визначити її місце в системі бухгалтерського обліку та, та визначити основні шляхи розвитку. Такі вчені як:Валуєв Б.І., Бутинець Ф.Ф., Соколов В.Я.,Соколов Я.В., Чижевська Л.В Сопко В.В., та деякі інші напряду займаються цим.

Але не зважаючи на поставленні проблеми, все ж таки вченими, яких я згадував раніше все таки не приділено достатньої уваги питанню підготовки бухгалтерів в Україні. Відомо, що система підготовки бухгалтерів повинна реагувати на всі зміни які відбуваються в країні, і стосуються обліку. Серед рушійних сил, які впливають на зміну в освіті бухгалтерів можна виділити наступні:

- вплив конкуренції;
- удосконалення корпоративного управління та етики;
- глобалізація бізнесу;
- розвиток інформаційних і комунікаційних технологій;

Одним зі складних питань, що стоять перед освітою бухгалтерів, є її якість. На сьогоднішній день існує низка слабких місць в професійній освіті бухгалтерів на міжнародному рівні, а саме: потребує удосконалення якість академічної освіти; існує розрив між теоретичною підготовкою в вузах і вимогами реального підприємства щодо кваліфікації бухгалтера; в жодному вузі професійна етика не викладається як окремий предмет.

До першочергових задач підготовки бухгалтерських кадрів в Україні можна віднести наступні проблеми:

- підготовка та випуск спеціалістів та магістрів, що отримують кваліфікацію обліковця, здійснюється значною кількістю закладів освіти.

На жаль багато з них не мають можливості навчатись і професійних викладачів з галузі «Бухгалтерський облік»

- Є великий розрив між практичною частиною і теоретичною частиною бухгалтерського обліку;
- після закінчення навчання насправді важко знайти роботу, адже не всі вузи співпрацюють з компаніями, яким потрібні кваліфіковані спеціалісти;
- на вітчизняних підприємствах недостатньо уваги приділяється бухгалтерському обліку, оскільки сучасна облікова система орієнтується, в основному, на податкове законодавство;
- певна закритість діючих підприємств створює труднощі в одержанні від них облікової інформації та звітних даних.

Загальносвітові тенденції розвитку освіти бухгалтерів свідчать про те, що процес постійного підвищення кваліфікації бухгалтерів-практиків та їх післядипломна підготовка – це задачі професійних бухгалтерських організацій. Таким чином, в Україні необхідно створити таку систему постійного підвищення кваліфікації бухгалтерських кадрів, яка б відповідала стандартам освіти Міжнародної федерації бухгалтерів.

3. Напрями розвитку методології бухгалтерського обліку.

У листопаді 2010 року в Малайзії відбувся VIII Всесвітній конгрес бухгалтерів і аудиторів, на якому був зроблений аналіз стану бухгалтерського обліку та аудиту в світі, а також сформульовані напрямки їх розвитку. Деякі ідеї, озвучені учасниками конгресу, зажадають від бухгалтерів і аудиторів істотного переосмислення своєї ролі і місця в розвитку національної економіки.

Головна причина, що викликає необхідність змінити ставлення до функцій бухгалтерської служби та в цілому до ролі обліку і звітності в системі управління, - це глобальні проблеми, з якими стикається сучасна цивілізація. А саме: обмеженість ресурсів (землі, води, корисних копалин і т.д.) і можливостей утилізації відходів виробництва на планеті. Від ефективності усунення подібних обмежень залежить подальший розвиток економіки.

Інструментом вирішення даного завдання є концепція «сталого розвитку», яка прийнята в більшості країн світу. Яка роль бухгалтерського обліку в цьому процесі? Учасники конгресу, визначили її, в першу чергу як взаємозв'язок (синергія) принципів бухгалтерського обліку з принципами сталого розвитку. Висловлюючись звичною для нас мовою - всеосяжне використання можливостей бухгалтерського обліку для потреб розвитку економіки по ряду напрямків.

Учасники конгресу прийшли до висновку, що потрібно кардинально переглянути сформоване відношення до бухгалтерської (фінансової) звітності, здійснивши перехід від фінансової звітності до інтегрованої звітності.

Суть даного переходу полягає в розширенні спектра інформації, що включається в звітність. Вона повинна не тільки містити показники, що характеризують фінансовий стан і фінансові результати діяльності організації, але і бути спрямована на аналіз і оцінку натуральних показників ефективності використання матеріальних і трудових ресурсів, інформування користувачів звітності про рівень соціальної відповідальності її власників і керівників. Подібна інформація потрібна, з одного боку, визначити ступінь комфортності

умов діяльності трудового колективу, а з іншого - забезпечити суспільство даними про роль (внесок) організації в рішення соціальних завдань як на своїй території, так і держави в цілому. Причому інформація соціального характеру, на думку учасників конгресу, повинна носити яскраво виражену екологічну спрямованість (докладніше про це буде сказано нижче). Вимоги до змісту інтегрованої звітності

Обговорюючи склад показників інтегрованої звітності, учасники конгресу відзначили, що в частині оцінки ефективності використання матеріальних і трудових ресурсів на перше місце висуваються питання обліку собівартості випуску продукції (робіт, послуг) і її калькулювання. А значить в додаток до чисто вартісних показників інтегрованої звітності потрібно обов'язково ввести дані, що характеризують стан використання :

- Товарно-матеріальних цінностей. Ці дані повинні відображати відомості про рівень натурального (кількісного) витрачання сировини і матеріалів на одиницю продукції, включаючи дані про скорочення норм витрат або їх фактичного перевитрачання по всій номенклатурі; рівні відходів виробництва і динаміки їх зростання або зниження; стан робіт по переходу на енерго і матеріало зберігаючі технології та рівні ефекту від їх застосування в частині економії матеріальних ресурсів, переходу на альтернативні види енергії і т.д .;

- Трудових ресурсів. Такі дані повинні розкривати інформацію про робочий час, показниках демографічного складу персоналу, рівень освіти і кваліфікації співробітників, показниках їх соціальної захищеності та деякі інші;

- Необоротних активів. Завдання цих даних - забезпечити користувачів звітності інформацією про ефективність застосування прогресивних видів обладнання з точки зору екологічної безпеки, зменшення відходів виробництва, підвищення рівня технічної безпеки виробництва, зниження аварійності роботи обладнання.

Учасники конгресу також констатували наявність серйозних недоліків у використанні фінансових інструментів і, як наслідок, недостовірність відображення операцій, пов'язаних з урахуванням фінансових вкладень.

Зокрема, був визнаний факт невідповідності (тотального відриву) ціни акцій від реальної величини (вартості) капіталу, в результаті чого мало місце обвал фінансового ринку і збоїв в роботі банківської системи.

У зв'язку з цим було визнано за необхідне посилення контролю з боку держави за здійсненням операцій з цінними паперами, встановлення більш суворих правил в системі управління національними фінансами. У бухгалтерському обліку і інтегрованій звітності даний підхід також має знайти своє відображення в більш чіткій регламентації зазначених операцій, посилення ролі нагляду (в тому числі аудиту) за достовірністю звітних показників.

На думку виступаючих, забезпечення сталого розвитку національних економік, включаючи управління ризиками, має спиратися на впровадженню системи довгострокового планування виробництва, яке в свою чергу реалізується в тому числі і в системі короткострокових планових завдань. Отже, в обсяг інформації, що міститься в інтегрованій звітності, повинні бути введені планові показники, що характеризують всі сторони господарської діяльності організацій, включаючи нормативи витрат матеріалів, палива, енергії, норми запасів ресурсів, наявність страхових резервів і багато інших показників.

Для оцінки ефективності роботи організації в інтегровану звітність необхідно ввести показники, що відображають середньогалузеві і середньосвітові (при їх наявності) рівні використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

Як вже було зазначено, в даний час колосальне значення для збереження нашої цивілізації мають питання підтримки нормального екологічного стану біосфери землі. У цьому сенсі інтегрована звітність повинна стати одним з найважливіших «барометрів», що визначають рівень і якість впливу діяльності організації на навколишнє середовище. З огляду на це завдання інтегрованої звітності, учасники конгресу висловили пропозиції про необхідність включення в її склад показників, що забезпечують оцінку вартості екосистем і змін в ній, оцінку ефективності виробничої

діяльності організацій по збереженню навколишнього середовища, інформацію про обсяги та вартість продажу квот на шкідливі викиди, впровадження тотального екологічного аудиту.

На думку учасників конгресу, ці та багато інших аналогічних показників повинні забезпечити реалізацію базисного принципу сталого розвитку, суть якого полягає в тому, що «бізнес повинен залишатися прибутковим, але не за рахунок суспільства».

Обсяг інтегрованої звітності

Велику роль в дискусії, яка виникла на конгресі викликало питання про визначення оптимального обсягу і рівня (ступеня) уніфікації інформації, що міститься в інтегрованій звітності. Так, було відзначено, що «комплексність веде до зменшення прозорості».

На перший погляд, досить парадоксальне твердження, але, по суті, воно абсолютно вірне. В даному контексті мова йшла насамперед про те, що мало місце протягом останніх 20 років тенденції глобальної уніфікації фінансової звітності. При цьому в більшості галузей економіки були виключені показники, що характеризують їх галузеві особливості, а число самих показників було зменшено.

Багато хто виступав прийшли до висновку, що необхідно відновити диференційований підхід як до змісту, так і до обсягу звітності підприємств і організацій, що належать до різних секторів економіки. Не менш важливим є завдання по переорієнтації часу на підготовку інтегрованої звітності. Доцільно істотно збільшити питому вагу часу на підготовку тих показників, які можуть бути потрібними внутрішнім користувачам, і зменшити частку часу, зайнятого для формування показників, призначених для зовнішніх користувачів.

До речі, учасники конгресу прийшли до єдиної думки, що поділ бухгалтерського обліку на фінансовий і виробничий (управлінський) штучний. Адже об'єктом бухгалтерського обліку є вся господарська діяльність

4. Шляхи розвитку технології бухгалтерського обліку

Технологія бухгалтерського обліку - це опис дій (процедур) бухгалтера та послідовності застосування сукупності способів і прийомів збору та обробки, систематизації та узагальнення інформаційних даних, тобто ведення бухгалтерського обліку на окремих його стадіях для отримання необхідної інформації.[4.]

Отже, технологія бухгалтерського обліку – це є ведення бухгалтерського обліку та опис організації, раціоналізація дій облікових працівників. Для дотримання відповідної технології потрібне організоване та чітке ведення бухгалтерського обліку.

Технологія бухгалтерського обліку описує облікові операції щодо організації, застосування методики та техніки бухгалтерського обліку для вимірювання, спостереження, і реєстрації, нагромадження й зберігання інформаційних даних шляхом здійснення групування в облікових регістрах в умовах ручної бухгалтерської праці, а в умовах комп'ютеризованого ведення бухгалтерського обліку — в інформаційних базах.

Таким чином, технологія ведення бухгалтерського обліку передбачає дві складові (мал. 1).

Технологія облікового процесу конкретного господарюючого суб'єкта залежить від таких *факторів* як:

Ø система документообороту (визначає рух інформаційних даних у межах підприємства);

Ø вид діяльності;

Ø цільове призначення облікової інформації (залежно від потреб користувачів визначаються розрізи інформації, яка підлягає відображенню у звітності);

Ø форма ведення бухгалтерського обліку (здійснює вплив на порядок відображення інформаційних даних з первинних документів в облікових регістрах);

Ø структура бухгалтерської служби (зміст облікових робіт конкретного підприємства визначає розподіл обов'язків між бухгалтерами);

Ø технічні засоби для обробки інформаційних даних (передбачає три способи обробки інформаційних даних: ручний, механізований і автоматизований). обліковими працівниками);

Ø кваліфікація облікових працівників (впливає на зміст виконуваних обов'язків конкретними [])

Організація бухгалтерського обліку. Передбачаючи техніки ведення бухгалтерського обліку та вибір суб'єктів, методики, забезпечує процес ведення бухгалтерського обліку в умовах конкретного суб'єкта господарювання та відповідно до потреб керівництва організації.

Організація бухгалтерського обліку є необхідною та обов'язковою передумовою його ведення. Організація передбачає визначення осіб, відповідальних за ведення обліку, правил його ведення і забезпечення відповідними технічними засобами здійснення цього процесу.

Ведення бухгалтерського обліку передбачає поєднання його методики і техніки, забезпечуючи в результаті узагальнення наслідків господарських операцій і формування загальної характеристики діяльності підприємства за певний період.

Термін “методика” призначений позначати послідовність використання конкретних методів, за допомогою яких здійснюється більш глибоке пізнання економічних явищ і процесів. Тобто методика конкретизує метод, доводить його до рівня положення, алгоритму, чіткого опису способів проведення практичної діяльності.

Не слід плутати терміни “методика” та “методологія” бухгалтерського обліку.

Висновок

Протягом 1999-2015 рр. сталися великі зміни у системі бухгалтерського обліку в Україні відносно міжнародних стандартів.

Потребують подальшого узгодження та вдосконалення нові документи з бухгалтерського обліку. Реформа бухгалтерського обліку не обмежується його гармонізацією з міжнародними стандартами (МСБО). Потрібна нова система бухгалтерського обліку яка б могла забезпечити потреби як внутрішніх так і зовнішніх користувачів.

Враховуючи те, що в єдиній системі рахунків неможливо отримати всі показники, які є необхідними для прийняття управлінських рішень, треба переглянути зміст бухгалтерського обліку.

Глобальна система бухгалтерського обліку передбачає застосування сучасних інформаційних технологій і не обмежується грошовим вимірником, системою рахунків, подвійним записом і реєстрацією лише фактів минулого. Це система збору, перетворення та надання зовнішнім і внутрішнім користувачам надійної, доречної та своєчасної інформації про минулі та майбутні господарські операції підприємства. Задоволення інтересів однієї групи користувачів облікової інформації неможливо за рахунок обмеження інтересів інших користувачів.

Практичне застосування глобальної системи бухгалтерського обліку потребує узгодження інформаційних потреб різних користувачів і в першу чергу гармонізації податкового законодавства щодо формування звітних показників.

Реформа обліку повинна мати джерела фінансування, час, логіку, мати мету та алгоритм її проведення, про що говорить нам академік НАН України М.Г. Чумачечко. Потрібна така реформа, яка б забезпечила створення такої системи, яка б відповідала інтересам користувачів бухгалтерської інформації та потребам менеджменту.

Подальший розвиток та методології покращило б створення національного інституту бухгалтерського обліку, який би відповідав соціально-економічним відносинам та механізмів управління ними.

Проблема розвитку бухгалтерського обліку постійно знаходиться в центрі уваги багатьох науковців

Загальносвітові тенденції розвитку освіти бухгалтерів свідчать про те, що процес постійного підвищення кваліфікації бухгалтерів-практиків та їх післядипломна підготовка – це задачі професійних бухгалтерських організацій. Таким чином, в Україні необхідно створити таку систему постійного підвищення кваліфікації бухгалтерських кадрів, яка б відповідала стандартам освіти Міжнародної федерації бухгалтерів.

Список використаної літератури

1. <http://buklib.net/books/27211/>
2. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
3. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік в Україні. Міфологія. Ч.2. – Житомир, 2010. – 524 с.
4. <http://studopedia.org/2-137198.html>
5. Голов С. Ретроспективний погляд на реформування бухгалтерського обліку в Україні. Анти міфологія // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. - №2. – с. 3-13
6. Кірейцев Г.Г. Методологічні засади формування та розвитку національної системи бухгалтерського обліку в Україні // Вісник ЖДТУ. - №2 (24)
7. Малюга Н.М. Бухгалтерський облік в Україні: теорія й методологія, перспективи розвитку: Монографія. – Житомир, 2012. – 548 с.
8. Моссаковський В. Концепція побудови бухгалтерського обліку в Україні // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. - №10. – с. 18-25
9. Моссаковський В., Кононенко Т. Концепція обліку в Україні // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. - №11. – с.8-13
- 10.Бородкін О. С. " Шокова терапія " для бухгалтерського обліку // Світ бухгалтерського обліку . - 1997. - Липень .
- 11.Валуєв Б. І. Проблеми управлінської орієнтації бухгалтерського обліку // Світ бухгалтерського обліку . - 1998 .
- 12.Лучко М.Р. Історія обліку: Світ та Україна, погляд крізь роки. – Тернопіль: зорепад, 1998
13. Кузьмінський А.М., Кузьмінський Ю.А. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К. : Все про бухгалтерський облік, 2009. – 228с.

14. Партин Г.О. Бухгалтерський облік : основи теорії та практики : Навч. Посібник. – К. : Т-во «Знання» . КОО,2000, 245с.
15. Системи обліку в Україні: трансформація до міжнародної практики/ За ред. проф. М.П. Войнаренка. – Київ: Наукова думка,2012. – 718 с.
16. Нидлз В. и др. Принципы бухгалтерского учета // В. Нидлз, Х. Андерсон, Д Колдуэл. - 2-е изд.- М.: Финансы и статистика.- 2008.- С.496